

Sygn. akt IV P 293/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2015r.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSR Jolanta Olszowy-Rozmus</i>
Protokolant:	<i>Katarzyna Jemiola</i>

po rozpoznaniu w dniu *18 września 2015r. w Rzeszowie*

sprawy z powództwa *R. K.*

przeciwko (...) *Sp. z o.o. w K.*

o ustalenie wypadku przy pracy i sprostowanie protokołu powypadkowego

I. nakazuje stronie pozwanej (...) Sp. z o.o.

w K. sprostować protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy Nr (...) z dnia 11 marca 2015r. poprzez wskazanie, iż zdarzenie z dnia 18 lutego 2015r. w czasie którego powód R. K. doznał urazu jest wypadkiem przy pracy,

II. zasądza od strony pozwanej (...) Sp. z o.o.

w K. na rzecz powoda R. K. kwotę 120,00 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

III. kosztami opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy, obciąża stronę pozwaną i z tego tytułu nakazuje ściągnąć od (...) Sp. z o.o. w K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rzeszowie kwotę 75,00 zł (siedemdziesiąt pięć złotych).-

Sygn. akt IV P 293/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 września 2015r.

Pozwem z dnia 8 kwietnia 2015r. skierowanym przeciwko (...) sp. z.o.o. w K. powód R. K. wniósł o sprostowanie protokołu powypadkowego nr (...) ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy poprzez ustalenie, iż zdarzenie z dnia 18 lutego 2015r. było wypadkiem przy pracy.

Strona pozwana (...) sp. z.o.o. w K. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, iż w dniu 18 lutego 2015r. w trakcie wykonywania obowiązków pracowniczych powód uległ kontuzji w postaci skręcenia prawego kolana. W dniu zdarzenia pracował na II zmianie przy czyszczeniu zatkanego

tytoniem wyrzutnika i udał się do łazienki w celu umycia się. Schodząc po schodach źle postawił nogę na ostatni stopień przed spocznikiem pomiędzy II i III piętrem budynku, czego skutkiem było doznanie urazu skręcenia kolana prawej nogi. Zdaniem strony pozwanej przedmiotowe zdarzenie nie było wypadkiem przy pracy, gdyż nie było wynikiem przyczyny zewnętrznej. Miało swoje źródło w czynniku wewnętrznym (nieuwaga, zamyślenie pracownika), w związku z czym nie spełnia definicji wypadku przy pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód R. K. jest zatrudniony w pozwanym (...) sp. z.o.o. w K., w Dziale Produkcji w Zakładzie Produkcyjnym w L. od dnia 13 listopada 1986r. Od dnia 1 lipca 2005r. pracuje jako Brygadzysta Serwisu (...). Jest odpowiedzialny za obsługę urządzeń zasobnikowo – mieszających oraz eksploatację i utrzymanie urządzeń elektronicznych i energetycznych na terenie zakładu.

W dniu 18 lutego 2015r. powód pracował na II zmianie (od godz. 14.00 do godz. 22.00). Około godziny 10.00 poszedł wyczyścić wyrzutnik, który był zatkany tytoniem. Po wykonaniu tej czynności udał się do łazienki w celu umycia się. Schodząc po schodach, pomiędzy III a II piętrem źle postawił nogę na stopniu, zahaczając o jego krawędź przed spocznikiem i poczuł nagły ból w kolanie. Ból ten był na tyle do zniesienia, iż powód powrócił na stanowisko pracy i kontynuował pracę do końca zmiany. Następnego dnia udał się do przychodni przyzakładowej, skąd dostał skierowanie do lekarza specjalisty. Lekarz ortopeda rozpoznał u powoda skręcenie prawego kolana. Został on skierowany na zabiegi rehabilitacyjne i otrzymał zwolnienie lekarskie do dnia 24 marca 2014r. Powód w trakcie postępowania wyjaśniającego podał, iż 7 – 8 lat wcześniej miał już problem z kolaniem, ale wówczas miał naderwane ścięgno.

W dniu 11 marca 2015r. Zespół Powypadkowy powołany przez pozwanego pracodawcę sporządził Protokół okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy nr (...), w którym stwierdzono, iż zdarzenie z dnia 18 lutego 2015r. nie jest wypadkiem przy pracy. W uzasadnieniu wskazano, iż ze względu na odmienne zdanie zespołu powypadkowego brak jednoznacznej kwalifikacji zdarzenia.

Dnia 13 marca 2015r. powodowi doręczono przedmiotowy protokół powypadkowy. Tego samego dnia powód złożył swoje uwagi do protokołu, wskazując, iż nie zgadza się z uzasadnieniem zespołu powypadkowego, który nie uznał zdarzenia za wypadek przy pracy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie niekwestionowanych dokumentów złożonych w aktach osobowych powoda oraz protokołu powypadkowego z dnia 11.03.2015r. nr (...) wraz z jego załącznikami.

Podstawą ustaleń Sądu były także zeznania powoda R. K., którym Sąd dał wiarę jako spójnym, rzeczowym i logicznym.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle art. 234 kp z chwilą zaistnienia wypadku przy pracy na pracodawcy spoczywa wiele obowiązków, które mają zarówno charakter proceduralno-organizacyjny, jak i materialnoprawny. Szczegółowe obowiązki pracodawcy w tym zakresie określają: rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 105, poz. 870), rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 września 2004 r. w sprawie wzoru protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy (Dz. U. Nr 227, poz. 2298), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 stycznia 2009 r. w sprawie statystycznej karty wypadku przy pracy (Dz. U. Nr 14, poz. 80 z późn. zm.).

Wyżej wymienione rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy określa zasady sporządzania przedmiotowego protokołu. I tak po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku zespół powypadkowy sporządza protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku i jest zobowiązany zapoznać poszkodowanego z jego treścią, przed zatwierdzeniem protokołu przez pracodawcę. Pracownik poszkodowany ma prawo wnieść uwagi i zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym, o czym

zespół powypadkowy jest obowiązany pouczyć poszkodowanego. Należy zwrócić uwagę, że stwierdzenie w protokole powypadkowym, że wypadek nie jest wypadkiem przy pracy albo, że zachodzą okoliczności, które mogą mieć wpływ na prawo pracownika do świadczeń przysługujących z tytułu wypadku, wymaga szczegółowego uzasadnienia i wskazania dowodów stanowiących podstawę takiego stwierdzenia.

Ponadto niezależnie od uprawnień do wniesienia uwag i zastrzeżeń pracownik ma prawo wystąpienia do sądu rejonowego - sądu pracy (na podstawie art. 189 kpc) z wnioskiem o ustalenie i sprostowanie protokołu powypadkowego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 1994 r., II PZP 1/94 OSP 1995/2/45). Ostatnio zaś Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 maja 2009 r., II PK 282/08, OSNP 2011/1-2/7 zajął stanowisko, iż: ustalenie wypadku przy pracy jest prawem pracownika i jednocześnie obowiązkiem pracodawcy, niezależnie od tego, czy pracownik będzie dochodził świadczeń z ustawy wypadkowej. Wypadek przy pracy nie jest zdarzeniem prawnie obojętnym dla pracodawcy i dla pracownika (art. 234 § 1 kp i nast.). Pracownik nie musi wykazywać każdorazowo i indywidualnie szczególnego interesu prawnego z art. 189 kpc dla uzyskania sprostowania protokołu powypadkowego, gdyż o istnieniu takiego interesu prawnego przesądził pracodawca.

Zgodnie z treścią art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673 z późn. zm.) za wypadek przy pracy uważa się zdarzenie nagle wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych,
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy nawet bez polecenia,
- 3) w czasie pozostawania przez pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy, a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Poza sporem w niniejszej sprawie pozostaje fakt, że przedmiotowe darzenie miało charakter nagły, spowodowało uraz, pozostawało w związku z pracą i nastąpiło podczas wykonywania przez pracownika zwykłych czynności. Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do ustalenia, czy wypadek, jakiemu uległ w dniu 18 lutego 2015r. powód R. K. był spowodowany przyczyną zewnętrzną, która to okoliczność stanowi jedną z pozytywnych przesłanek uznania przedmiotowego zdarzenia za wypadek przy pracy.

Wobec braku ustawowej definicji pojęcia „przyczyna zewnętrzna” należy oprzeć się na ugruntowanej w tym przedmiocie linii orzecznictwa Sądu Najwyższego, zgodnie, z którą: „przyczyną sprawczą – zewnętrzną zdarzenia może być każdy czynnik zewnętrzny (to znaczy niewynikający z wewnętrznych właściwości człowieka), zdolny wywołać w istniejących warunkach szkodliwe skutki. W tym znaczeniu przyczyną zewnętrzną może być nie tylko narzędzie pracy, maszyna, siły przyrody, ale także praca i czynność samego poszkodowanego (np. potknięcie się, odruch) „ - uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11.02.1963 roku, III PO 15/62, OSNCP 1963. Przyczyną zewnętrzną może być zatem nawet niefortunny odruch pracownika – jego nieskoordynowane poruszenie się powodujące potknięcie się i upadek nawet na gładkiej powierzchni. Wyłączenie przyczyny zewnętrznej przy wypadku pracownika w czasie i miejscu pracy może być uzasadnione tylko wtedy, gdyby istniały podstawy do ustalenia, że upadek, czy potknięcie się zostało spowodowane schorzeniem pracownika np. łączącym się ze skłonnością do omdleń lub zakłóceń równowagi (tak wyrok SN z dnia 16.06.1980r., III PR 33/80, Lex 14532).

Przenosząc powyższe stwierdzenia na grunt przedmiotowej sprawy uznać należy, iż wypadek, jakiemu uległ powód w dniu 18 lutego 2015 r. był spowodowany przyczyną zewnętrzną. Bezpośrednią przyczyną urazu było niewłaściwe postawienie nogi przez powoda podczas schodzenia ze schodów i zahaczenie o jego krawędź. Bez wątplenia był to zatem odruch, który wywołał uraz w postaci skręcenia kolana. Miał on charakter zewnętrzny, gdyż nie wynikał on ze schorzeń wewnętrznych powoda. Sama zaś, podana przez powoda okoliczność, iż 7 – 8 lat wcześniej miał on naderwane ścięgno prawego kolana, w żaden sposób nie może przesądzać o zaistnieniu wyłącznej przyczyny wewnętrznej zdarzenia.

Warto w tym miejscu wskazać, iż w jednym z orzeczeń Sąd Najwyższy stwierdził, że „zewnątrzną przyczyną sprawczą wypadku przy pracy może być każdy czynnik pochodzący spoza organizmu poszkodowanego, zdolny w istniejących warunkach wywołać szkodliwe skutki, w tym także pogorszyć stan zdrowia pracownika już dotkniętego schorzeniem samoistnym” (orzeczenie SN z dnia 18.08.1999 roku II UKN 87/99, OSNP 2000/20).

Wobec powyższego stwierdzić należy, że wypadek jakiemu w dniu 18 lutego 2015r. uległ powód nosi wszystkie ustawowe znamiona wypadku przy pracy, stąd należało nakazać stronie pozwanej sprostowanie protokołu nr (...) ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach opłaty sądowej orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. art. 13 ust. 1 i w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010r., nr 90, poz. 594 tekst jedn.).

Rozstrzygnięcie o kosztach zastępstwa procesowego oparto o treść art. 98 kpc oraz § 12 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 461).